

Kuriteoennetuse Nõukogu 2014. aasta tegevuse kokkuvõte

Üldülevaade

2014. aastal arutas Kuriteoennetuse Nõukogu vägivallaennetusega seotud teemasid.

Nõukogu tegevusega seoses võib esile tuua järgmisi arenguid:

- Kolmel viimasel aastal on nõukogu välja valinud kuriteoennetuse riikliku eraldise teema. 2012. aastal otsustati toetada kurjategijatele mõeldud rehabilitatsiooniprogrammi väljaarendamist ja elluviimist ning aasta hiljem kannatanutele suunatud tegevust – täpsemalt ohvriabiteenuse raames perevägivallaga tegelevate spetsialistide võrgustike loomist ja hoidmist üle Eesti. Lisaks viiakse ellu projekti, mille raames kaardistatakse psühholoogilise nõustamisteenuse pakkujate täiend- ja töö nõustamise vajadust, viiakse läbi vägivallaohvrite ja nende lähedaste nõustamist Harjumaal. 2012. aastal nõukogus otsustatud teemal valiti projekti elluvijaks Tartu Ülikool, kes töötab välja perevägivalla toimepanijatele mõeldud tugigruppide programmi¹ ja viis ellu kokku 5 tugigruppi kevadel 2014 Tallinnas, Tartus ja Jõhvis perevägivalla toimepanijatele, kes suunati sinna kriminaalhooldusest, politsei ja prokuratuuri poolt või tulid programmi vabatahtlikult. Programmi tulemuste ja mõjususe hindamine alles toimub ja projekti lõpeb 2015. aasta sügisel. 2014. aasta lõpul otsustas nõukogu, et 2015. aasta riikliku toetuse antakse laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamisele ja toetust saavad tegevused peavad olema suunatud kuni 10aastaste lastele.
- 2014. aastal valmistati ette Süüteoennetuse Nõukogu loomist, nõukogu liikmete kaasabil koostati uut süüteoennetuse nõukogu liikmeskonda ja töökorda reguleerivad õigusaktid, eelnõud on läbinud kooskõlastamise ja ootavad valitsuse poolset kinnitamist. Uues koosseisus nõukogu koguneb esmakordselt kevadel 2015. Süüteoennetuse nõukogu sisu vaates lepiti 2014. aastal kokku, et nõukogu alla luuakse eraldiseisev komisjon, kelle ülesandeks on toetada KOVides ennetustöö elluviimist.

2014. aasta istungitele tagasi vaadates saab välja tuua, et istungitel käsitleti vähem teemasid ja neist poolte suhtes võeti vastu rakenduslikke otsuseid poolte arutluse all olevate teemade suhtes oli tegu informatiivsete ettekannetega ning ettekandes edastatud informatsioon võeti eelkõige teadmiseks.

Väljavõtted Kuriteoennetuse Nõukogu 2014. aasta istungite protokollidest ja otsustest

Kuriteoennetuse Nõukogu istungid toimusid **2014. aastal:**

22. aprillil ja 25. novembril Tallinnas.

22. aprilli istungit juhatas justiitsminister ja nõukogu esimees Andres Anvelt. Istungi tööst võttis osa 14 nõukogu liiget, külalisi oli 12.

Istungi päevakorras olid järgmised teemad:

1. Arutelu Kuriteoennetuse Nõukogu uue koosseisu ja tegevuste üle KOV kuriteoennetusala uuringu tutvustus ja töögrupi ettepanekute esitlemine ja SEN määruse eelnõu tutvustus ja koosseisu ettepanekute tegemine KEN liikmete poolt.
3. Norra ja EMP finantsmehhanismidest rahastatavate programmide ülevaated:
  - 1) Riskilaste ja –noorte programm: Programmi eeldefineeritud projekti rakendamise ning riskilaste- ja noorte tugisüsteemi väljaarendamise kontseptsiooni tutvustus;
  - 2) Rahvatervise programmi elluviimise ülevaade;
  - 3) Koduse ja soolise vägivalla programmi elluviimise ülevaade.

22.04.2014. a toimunud Kuriteoennetuse Nõukogu istungil vastuvõetud otsused:

---

¹ Lisainfot projekti kohta: <http://www.kuriteoennetus.ee/40713>.

1. Järgmine Kuriteoennetuse Nõukogu istung toimub 2014. aasta sügisel, ilmselt novembris. Täpne kuupäev kooskõlastatakse meili teel.
2. Kuriteoennetuse Nõukogu otsustas, et kohalike omavalitsuse kuriteoennetuse nõustamise toetamiseks moodustatakse alakomisjon ja järgmisel istungil jätkatakse arutelu selle üle, mis võiks olla selle komisjoni täpsem tegevus, teemaatiline fookus ja ajaraam. Lisaks otsustati, et Süüteoennetuse Nõukogu moodustamise määruse eelnõu saadetakse uuesti kirjalikule kooskõlastusele ja oodatakse parandusettepanekuid kuu aja jooksul.
3. Kuriteoennetuse Nõukogu võttis teadmiseks EMP ja Norra finantsmehhanismidest rahastavate programmide ülevaated ja otsustas, et programmi perioodi jooksul tehakse sarnaseid ülevaateid nõukogule korra aastas.
4. Kuriteoennetuse Nõukogu otsustas, et järgmise istungi päevakorras on vägivalla vähendamise uue arengukava tutvustamine, KOV teemalise alakomisjoni küsimused ja lisaks ka kodanikujulguse aumärkide üleandmine ning tudengitööde konkursi võitjate autasustamine.

Lühiülevaade istungi aruteludest ja otsuste täitmisest:

22. aprilli 2014 nõukogu istungil tutvustati EMP ja Norra finantsmehhanismidest rahastavaid programme ning otsustati, et sarnaseid ülevaateid hakatakse kuulama kord aastas. Programmid² on kõik töös ja kestavad kevadeni 2016. Istungil peetud arutelu tulemusel lepiti kokku, et kohalike omavalitsuse kuriteoennetuse nõustamise toetamiseks moodustatakse loodava SENi juurde alakomisjon. Plaanis oli sügisel istungil jätkata arutelu selle üle, mis võiks olla selle komisjoni täpsem tegevus, teemaatiline fookus ja ajaraam, kuid antud küsimuse käsitlemine jäi nõukogu istungi päevakavast siiski välja ja lükkus edasi uue nõukogu istungite kavasse. Küsimus võetakse arutamisele uue koosseisuga SEN esimesel kokkusaamisel ja seda ka seetõttu, et uue süüteoennetuse nõukogu liikmeskonda ja töökorda puudutavate õigusaktide koostamine ja menetlemine oli ajamahukam kui algselt planeeriti.

25. novembri istungit juhatas justiitsminister ja nõukogu esimees Andres Anvelt. Istungi tööst võttis osa 14 nõukogu liiget, külalisi oli 15.

Istungi päevakorras olid järgmised teemad:

1. Vägivalla ennetamise strateegia aastateks 2015-2020 tutvustus ja arutelu.
2. Kuriteoennetuse rahastamine 2014. aastal ning 2015. aasta kuriteoennetuse toetuse valdkonna teema valik.
2. Soome kogemused koolitulistamiste juhtumitega tegelemisel.
- 4 Kriminoloogia- ja karistusõiguslaste tudengitööde konkursi võitjate väljakuulutamine, auhinnatud tööde tutvustamine ja võitjate õnnitlemine.

25.11.2014. a toimunud Kuriteoennetuse Nõukogu istungil vastuvõetud otsused:

1. Kuriteoennetuse Nõukogu võttis teadmiseks vägivalla ennetamise strateegia aastateks 2015-2020 sisu ja koostamise ajaplaani.
2. Kuriteoennetuse Nõukogu otsustas anda 2015. aasta kuritegevuse ennetamise riiklik toetus kuni 10aastaste laste seksuaalse väärkohtlemise ennetamisele.
3. Kuriteoennetuse Nõukogu võttis teadmiseks Soome koolitulistamise juhtumitega tegelemise kogemused ja analüüsid toodud põhijäreldused.

Lühiülevaade istungi aruteludest ja otsuste täitmisest:

² Riskilapsed ja-noored: <http://www.entk.ee/riskilapsedjanoored/>

Rahvatervis ja kodune ning sooline vägivald: <http://www.sm.ee/norra-programmi-uldleht.html>

Programmide üldleht: <http://eeagrants.fin.ee/>

2015. aasta kuriteoennetuse riikliku eraldise jagamiseks korraldatakse konkurss kevadel 2015 ja valituks osutunud organisatsiooniga sõlmib justiitsministeerium lepingu. Antud tööülesanne on justiitsministeeriumi tööplaanis.

Sügisel 2014 toimus Viljandis esimene koolitulistamine ja kuna ajaliselt sattus Nõukogu istung selle sündmuse lähedale, siis paluti Nõukogu istungil osalema Kai Valonen Soome Õnnetusjuhtumite Uurimiskeskusest, kes tutvustas Soome koolitulistamise juhtumite põhjal valminud analüüside põhijäreldusi ja jagas nõukogu liikmetele ja teistele asjaomastele ametnikele Soome kogemusi. Eesti juhtumi lahendamise ja edasiste plaanide osas jagasid informatsiooni ka haridus- ja teadusministeerium ja siseministeerium.

Nõukogu istungil tutvustati vägivalla ennetamise strateegiat aastateks 2015-2020³, mis on jätkuks senisele vägivalla vähendamise arengukavale. Vabariigi valitsuse 29.01.2015 kabineti nõupidamisel arutati strateegia üle ja valitsus saatis strateegia Riigikogule heakskiitmiseks. Riigikogus toimub strateegia tutvustamine ja arutelu 17.-18.02.2015. Strateegia koos rakendusplaaniga on plaanis kinnitada valitsuse poolt eelduslikult veebruaris 2015.

Kuriteoennetuse Nõukogu 2014. a tegevuse kokkuvõtte koostas justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna analüüsitalituse nõunik Anu Leps, 6 208 117, anu.leps@just.ee ja see kooskõlastati nõukogu liikmetega elektrooniliselt ajavahemikul 19.02-26.02.2015.

Andres Anvelt
Kuriteoennetuse Nõukogu esimees

---

³ Strateegia leitav: <http://www.kriminaalpoliitika.ee/et/vagivalla-vahendamise-arengukava/vagivalla-ennetamise-strateegia-2015-2020>.